

De twitterende boswachter, voor iedereen benaderbaar

Het sociale medium Twitter rukt op in de Nederlandse samenleving. De natuurwereld gaat hier aardig in mee. Vooral boswachters ontdekken de mogelijkheden die deze online dienst biedt om in contact te komen met elkaar en het grote publiek. De persoonlijke verhalen van de boswachters kunnen bijdragen aan het draagvlak voor natuur, is hun eigen overtuiging.

— Koen Moons (redactie)

Wat is Twitter?

Twitter is in opkomst, maar voor veel mensen nog onbekend terrein. Het is een fenomeen dat ook moeilijk uit te leggen is als je het niet voor je ziet. Het wordt ook wel een microblog genoemd. Je vertelt in slechts 140 tekens wat je doet, meemaakt, vindt, droomt, etcetera. Anderen kunnen zich melden als volger (follower), waardoor ze al jouw 'tweets' in hun eigen account binnenkrijgen.

Hastags

Je kunt ook op tweets van anderen reageren. Die reacties zijn (als je dat wilt) te zien voor iedereen, waardoor je interessante discussies kunt krijgen. Soms leidt dit tot nieuwe contacten met mensen met dezelfde interesses.

Om kennis te delen of discussies te stimuleren over één bepaald onderwerp, gebruiken mensen een zogenoemde hashtag, bijvoorbeeld #hartvoornatuur. Als je daarop klikt, zie je alle andere tweets met die hastags.

Smartphone

Je kunt twitter gebruiken op je PC, maar door de opkomst van smartphones verschuift dit steeds meer naar mobiel gebruik. Voordeel is dat je terplekke kunt laten weten wat er gebeurt.

www.twitter.com

> "Eigenlijk leek dat Twitter me in het begin maar niks", bekent André Donker, wellicht de bekendste twitterende boswachter van Nederland. Hij startte een jaar geleden het Twitteraccount @andretonker en kreeg binnen een jaar maar liefst tweeduizend volgers en schreef zo'n 20 duizend tweets (berichten van maximaal 140 tekens). Donker is nu helemaal verkocht. "Met Twitter kun je zoveel!", zegt hij nu enthousiast. "Niet de eerste maand, niet de tweede maand... in het begin was ik maar wat tegen mezelf aan het kletsen. Maar als je mensen gaat volgen en je krijgt zelf volgers, ontstaan er heel leuke contacten waar je echt gebruik van kunt maken. Je contact met publiek is veel inniger, mensen reageren schriftelijk veel sneller, je weet nu wat er in hun hoofden speelt en kunt er zelf ook makkelijker op inspelen. Ik werd bijvoorbeeld aangesproken op Twitter door hondenbezitters die het zo jammer vonden dat we een negatief bericht naar buiten hadden gebracht over loslopende honden, terwijl zij zelf hun hond altijd netjes aangelijnd houden waar dat moet. Toen heb ik een speciale hondenexcursie georganiseerd. En zo speel ik met excursies wel vaker in op dingen waar het publiek zelf mee komt; een wandeling bij volle maan, op blote voeten,

foto's Gerlinde Schrijver

noem maar op."

Het grootste succes dat Donker via Twitter boekte is een aantal dassentunnels die zonder zijn getwitter niet gerealiseerd zouden zijn. "Ik ben altijd heel persoonlijk en uit ook echt mijn frustraties op Twitter. Zo kon ik er niet tegen dat er hier meerdere keren dassen werden doodgereden en er geen enkele instantie was die daar op korte termijn iets aan wilde doen.

BoswachterFrans

8:08am via Twitter for iPhone

Zo op weg naar de CvK Wim van der Donk om hem een manifest #biodiversiteit aan te bieden. Ben benieuwd hoe hij gaat reageren

 andredonker
11:13am via web

← ↻ 📧 ▼

Dat ging lekker op het gemeentehuis van Westerveld!
drie faunatunnels komen er bij. 1 voor de das 2 voor
amfibieën met prof. steun

Boswachter
André Donker

Mensen reageerden toen 'Kunnen we niet zelf iets doen?'. Toen is langzaam het idee gekomen om geld in te zamelen. Op de website van Natuurmonumenten waar ik een blog schrijf, kwam een doneerbutton, mensen gingen zelf geld inzamelen, zelfs in een café in Amsterdam werd geld opgehaald voor dassentunnels in Drenthe. Nu liggen die dassentunnels er gewoon en er wordt vol op gebruik van gemaakt. Het is toch prachtig dat je dat zo samen voor elkaar krijgt?"

Succesvoorbeeld

Donker is een van de personen die met Twitter begonnen vanuit een pilot van Natuurmonumenten in de regio noord. Medewerker Beleidscommunicatie Alje Zandt (zelf ook twitterend als @aljezandt) spreekt van een succes. "Vanuit

de organisatie waren we al een tijd bezig met het idee dat we toch eens iets met social media moesten doen en hebben toen besloten dat we gewoon maar eens moeten beginnen", vertelt hij. "De regiodirecteur, een beheerder en twee boswachters zijn toen begonnen met Twitter. Zij hebben de faciliteiten gekregen, zoals een telefoon waarmee dat kan, en toen zijn we gewoon begonnen zonder al te veel afspraken te maken. En het werkt. Maar alleen als je het zelf leuk vindt. Als je maar eens in de week een berichtje stuurt, werkt het niet. Het is een sociaal medium, je moet van je laten horen en in gesprek blijven."

Zandt ziet Donker als een succesvoorbeeld. "Hij komt op Twitter met een idee en als er genoeg animo is, gaat hij met mensen op pad. Soms betreft hij zijn volgers ook nog in de organisa-

tie. Dat is dus een heel nieuwe manier van excursies organiseren. Je kunt iets aanbieden en maar hopen dat er mensen op afkomen, maar je kunt ook vragen: wat vinden jullie leuk?"

"Het werkt ook heel goed richting de pers. Er zijn veel journalisten actief op Twitter en die reageren snel op interessante berichten van een boswachter. Daar hoeft dan niet eerst een heel persbericht voor geschreven te worden. Je kunt ook heel klein nieuws brengen en soms wordt dat toch opgepikt door een regionale krant." Het succes van de boswachters betekent niet dat Zandt alleen wil inzetten op Twittergebruik door boswachters. "Zij hebben goed contact met het grote publiek, maar beleidsmedewerkers kunnen via Twitter juist weer heel goed contact krijgen met politici. Voor hen is Twitter dus op een andere manier weer heel waardevol."

Boswachter Roos Martens

BoswachterRoos

Feb 03, 3:29pm via Twitter for iPhone

De rietsnijders zijn druk bezig in #DeWieden Veel riet staat al op schoven
<http://yfrog.com/h0oleugj>

Retweeted by Natuurmonument

Twittervirus

André Donker inspireerde al snel collega's om ook aan de slag te gaan met Twitter. "André werkt een dag per week bij ons", vertelt Rosalie Martens (@boswachterroos), boswachter bij Natuurmonumenten in De Wieden. "Toen ik zag waar hij mee bezig was, leek het mij ook wel wat. Mijn directe collega's zijn nog wel wat sceptisch, maar ik vind het erg leuk. Je kunt op deze manier heel goed een beeld geven van wat je nu doet als boswachter en wat er nodig is om een gebied als dit goed te beheren. Vandaag heb ik getwitterd over de vleermuizentelling en kreeg daar veel reacties op. Mijn volgers weten veel dingen een stuk eerder dan de mensen hier in het bezoekerscentrum."

Maar ook collega's elders in het land lieten zich door Donker aansteken met het Twittervirus, onder wie Frans Kapteijns (@boswachterfrans) uit het Brabantse Oisterwijk. Mede dankzij zijn optredens in radio- en televisieprogramma's weten mensen hem ook op Twitter te vinden en heeft ook hij al meer dan duizend volgers. "Daar zitten ook veel journalisten tussen", zegt Kapteijns. "Daardoor krijg ik ook veel makkelijker aandacht in de media dan ik met alleen een persbericht zou krijgen. Bij de actie van Hart voor Natuur (@hartvoornatuur, red.) op 2 januari kwam de NOS hier filmen. Ze wilden ook graag laten zien dat boswachters tegenwoordig via moderne middelen communiceren met de buitenwereld. Doordat ik daar twitterend in beeld kwam, kreeg ik op een dag honderd volgers erbij."

Twittercontact met 'gewone mensen' vindt hij toch het belangrijkste. "Ik krijg veel vragen van volgers, op deze manier is een boswachter toch veel makkelijker te benaderen. Ook zie ik zelf hoe over natuur gepraat wordt. Het is goed om te luisteren en soms dingen uit te leggen. Daarmee kunnen we het draagvlak creëren wat we nu een beetje kwijt zijn geraakt."

Groot bereik

Kleinere natuurorganisaties ontbreken niet op Twitter. Een half jaar geleden startte de stichting Het Goois Natuurreservaat een proef. "Onze hoofd communicatie kwam met het idee om met een aantal boswachters en schaapherders te gaan twitteren", vertelt boswachter Roy Mes (@Roy_Mes). "Iedereen kiest z'n eigen insteek. Een collega maakt heel veel foto's van

kunst in natuur, ik wil vooral een kijkje in de keuken geven. Ik kreeg altijd al de vraag wat een boswachter nou doet, nu kan ik daar met Twitter een indruk van geven. Ik probeer ook de handhaving in beeld te brengen, te laten zien waar we mee te maken krijgen. Ik laat bijvoorbeeld zien wat we aan afval tegenkomen. En ik leg uit dat we liever niet willen dat mensen op de grafheuvels in ons gebied komen.

Mensen laten weten dat ze nooit beseft hebben dat het grafheuvels waren en dat ze eigenlijk op het graf van onze voorouders staan.”

Mes werkt in een groene enclave in het stedelijk gebied. Hij is er zeker van dat zijn tweets bijdragen aan bewustwording over natuur bij stedelingen. “Er zijn veel stedelingen die hier al jaren komen wandelen en ik merk dat er door mijn berichten op Twitter soms een wereld voor ze opengaat. Ik heb het idee dat we een veel groter publiek bereiken. Als je ziet hoeveel mensen ons volgen en hoe vaak ze ook weer berichten retweeten, dan hebben we echt een groot bereik.”

Zakelijk twitteren

Staatsbosbeheer laat het initiatief om over het werk te twitteren veel meer over aan de medewerkers zelf. Communicatiemedewerker Antionette van Heck (@antionette_a) probeert ze hierin wel te begeleiden. “We hebben onlangs nog alle mensen van Staatsbosbeheer die twitteren een boekje ‘Zakelijk twitteren voor beginners’ gestuurd. Ook komt het aan bod bij trainingen die we door het land geven. We gaven altijd al mediatrainingen; hoe ga je om met de pers, hoe schrijf je een persbericht. Nu komen social media daar ook bij. Het is één van de communicatiemiddelen en je moet gebruiken wat je ligt. Voor sommigen is dat Twitter, voor anderen niet.”

Inmiddels zijn zo'n 70 Staatsbosbeheerders actief op Twitter, variërend van een regiodirecteur en een districthoofd tot persvoorlichters en boswachters. Van Heck verwacht dat het aantal gaat groeien. “We stimuleren het niet heel actief. Zoals ik al zei, mensen moeten zelf bepalen welke middelen ze gebruiken. Maar ik zie dat bijvoorbeeld door het sturen van die boekjes collega's van twitteraars ook geïnteresseerd raken.”

Eén van de boswachters van Staatsbosbeheer die zelf begon, is Thomas van der Es (@thomasvanderes), beheerder in de Biesbosch. Hij raadt zijn collega's aan om ook met Twitter te beginnen. “Het is een geweldige manier om mooie dingen uit je gebied te laten zien. Mensen vinden dat heel leuk, zeker als je foto's toevoegt. Zo vind ik het zelf ook leuk om te zien wat er in gebieden van collega's gebeurt. Daarnaast heb ik ineens contact met de wethouders en burgemeesters in omliggende gemeenten. Die zag ik normaal een keer per jaar tijdens de nieuwjaarsborrel.”

Regie kwijt

Zijn de centrale organisaties niet bang de regie kwijt te raken op wat er naar buiten gaat en hoe? “Nee hoor”, reageert Van Heck van Staatsbosbeheer. “Gebruik gewoon je gezonde verstand, dan gaat het wel goed. De scheidslijn tussen werk en privé vervaagt wel. Maar in het gewone leven ben je ook nog steeds boswachter van Staatsbosbeheer als je 's avonds je groene jas uittrekt.” Ook Alje Zandt van

Natuurmonumenten vertrouwt daarop. “De normale omgangsvormen gelden ook voor Twitter. Zorg dat je zelf een goed verhaal hebt, vanuit je eigen plek in de organisatie. Wees netjes over andere mensen en speel nooit op de man.”

Tot slot: Al die boswachters die de hele dag maar met Twitter bezig zijn, is dat niet zonde van hun kostbare tijd? “Het is heel waardevol en het bespaart soms juist tijd”, aldus André Donker. “Ik hoef eigenlijk geen persbericht meer te maken en twitteren kost ook veel minder tijd en heeft een groter bereik dan bijvoorbeeld een excursie.”

“Ik doe het er een beetje naast”, zegt Roy Mes. “Het is wel belangrijk dat je een smartphone hebt, want als je elke keer op kantoor achter de computer moet kruipen om iets te twitteren, dan schiet het niet op. Als ik iets zie of mee maak, moet ik het meteen kunnen vertellen. Dat is ook wat het leuk maakt.” <

Koen Moons (@KoenGroen)

De worsteling van @Natuurmonumenten

Veel natuurorganisaties hebben zelf ook een Twitteraccount, van waaruit ze nieuws brengen, activiteiten promoten en vragen van volgers beantwoorden. De vereniging Natuurmonumenten had echter een probleem. Een gebruikersnaam kan maar 15 tekens zijn en Natuurmonumenten heeft 16 letters...

Lange tijd ging het Twitteraccount door het leven als het wat vreemde @Natuurmonumente. Later besloot de vereniging het toch maar op enkelvoud te laten: @Natuurmonument. Staatsbosbeheer heeft het met exact 15 letters mooi uitgekend.

